

РЕШЕНИЕ

№ 1521

гр. София, 06.03.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 15 състав, в публично заседание на 28.02.2013 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Полина Якимова

при участието на секретаря Ина Андонова и при участието на прокурора Димитров, като разгледа дело номер **1326** по описа за **2013** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл. чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл. 145 и следващите от Административно - процесуалния кодекс (АПК). С. Ф. М. Ш., [дата на раждане] в [населено място], И., изразява недоволство от решение № 844/ 20.12.2012 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците, с което е отказано да бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания.

В жалбата са въведени оплаквания, че актът е издаден в нарушение на чл. 35 и 36 от АПК при неизяснена фактическа обстановка и противоречи на материалния закон - чл. 9 от ЗУБ. Подателят ѝ сочи, че добросъвестно е изложил историята си пред компетентния орган, положил е всички усилия за съдействие в рамките на производството. Позовава се на пар. 196 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец – общият принцип при всяка бежанска история е, че тежестта на доказване се носи от лицето, подало молбата за закрила. Въпреки това задължението да се преценят всички факти от значение за случая се разделя между кандидата и интервюиращия, но в случая се касае за формален подход. Не е събрана подробна информация за положението в И. и за [населено място], от които да се направи извод, че в страната са гарантирани основните човешки права и държавата е в състояние да предостави ефективна закрила на своите граждани. Справка № 01 6253/ 22.11.2012 г. на Дирекция „Европейски въпроси, международна дейност и Европейски бежански фонд” е ценена безкритично. Пропускът да бъдат изследвани фактите, свързани с личното положение на молителя, което включва както обстоятелствата,

свързани с опасенията му за преследване, така и с реалната настояща ситуация в страната му на произход, съставлява нарушение по чл. 75, ал. 2 ЗУБ, налагащо отмяна на акта и връщане на преписката за ново произнасяне на органа. В този смисъл е инвокираното до съда искане.

Ответникът, председателят на Д., се представлява от юрисконсулт, който отрича основателността на жалбата в писмено становище и подчертава, че в решението са преценени всички правнозначими факти, свързани с личното положение на С. Ф. М. Ш. и с държавата на произхода му. Чужденецът не е получавал заплахи след завръщането му в И., като опасенията му се базират само на предположенията на негови приятели. Не са налице и предпоставките по чл. 9, ал. 1 ЗУБ, доколкото бежанската история е преценена като такава с криминален характер, за неоснователни са приети и заявените опасения за бъдещо преследване. Не се установява и да е налице заплаха поради ситуация на безогледно насилие в държавата на произход. Участващият по делото прокурор от СГП предлага жалбата да бъде отхвърлена.

От фактическа страна се установява:

Първото искане на С. Ф. М. Ш. за предоставяне на бежански и хуманитарен статут датира от 02.03.2010 г. С решение № 1814/ 02.06.2010 г. на компетентен орган при Д. е отказано образуване на производство за предоставяне на статут в България и е разрешено прехвърлянето на чужденеца в Република Гърция, жалбата срещу което е отхвърлена с влязло в сила на датата на постановяването си решение № 2786/ 12.08.2010 г. на АССГ, I отд., 2 с-в

Началото на разглежданото производство е поставено с молбата на С. Ф. М. Ш. от 19.09.2012 г. рег. № УП 4185 по описа на Д. за предоставяне на закрила, когато е съставен регистрационен лист и същият е информиран чрез писмени указания на арабски език за реда за подаване на молбата, за процедурата, която ще се следва, за неговите права и задължения, както и за организации, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. В регистрационния лист е отразено, че С. Ф. М. Ш. е иракски гражданин, кюрд по народност, по религия е сунит, със средно образование, по професия журналист, женен за Н. Е. К..

В проведено на 20.09.2012 г. интервю оспорващият заявява, че до пристигането си в Европа през септември 2008 г. е работил в министерството на външните работи на И., а преди да бъде поканен на работа в цитираното ведомство - като говорител в сателитната телевизия на К.. Като служител в координационния офис на министерството е отговарял за връзките с обществеността – контактите между журналистите и министъра се провеждали в негово присъствие. Споделя, че през 2009 г. неволно узнал, че министърът на външните работи има връзка със служителка от ведомството и се опасявал, че поради осведомеността си за този факт може да стане обект на посегателство. Когато в медиите се появили данни от подобно естество, но за случило се в К. събитие, един от охранителите на министъра запитал жалбоподателя той ли е причината за появата на информацията. Последвали убийства на трима от охранителите на министъра. Конкретна закана за убийство спрямо С. Ф. М. Ш. отправил служител по сигурността от Консулския отдел на министерството. Тогава оспорващият заминал за Е., а от там – дошъл в България. През 2009 г. заминал за Гърция, където искането му за предоставяне на закрила не е уважено. През 2010 г. пристигнал в България и се запознал с Н. К., с която сключил брак. На 06.08.2011 г. пристигнал в Швейцария, където също подал искане за закрила. Върнал се в И. на 24.10.2011 г. и започнал работа в телевизията в К. и в американското консулство като

преводач. Приятели го посъветвали да отпътува от И., тъй като след като се показал по телевизията, тъй като министърът още е на власт. Членува в Демократичната партия на К., не разполага с членска карта. Чувства се преследван заради религията си, тъй като е кюрд.

В интервю от 18.10.2012 г. потвърдил цитираните данни. Сочил, че не дочакал решението на швейцарските власти, тъй като получил информация от И., че проблемът му е решен. Подробно описва професионалния си път – работа в МВнР на И. му предложил министърът, който живеел до телевизията. Във второто интервю С. Ф. М. Ш. заявява, че е бил близък с министъра и знаел всичко за него и за хората около него. Майка му и министърът са от едно племе. Самият жалбоподател е известен на световни телевизии и агенции. Споделя, че шефът на охраната на министъра, след като е възприел непосредствено неприемливо му поведение спрямо служителка. Скоро след това започнали публикации за скандалите и корупцията в министерството и С. Ф. М. Ш. нееднократно е разпитван дали не е източник на информацията. Скоро след това заминал за С.. По време на престоя му в Швейцария колега на жалбоподателя от министерството го уверил, че проблемът вече не съществува, затова се върнал в И. заедно със съпругата и започнал работа в местната телевизия в Е., по късно се преместил в сателитния канал като говорител, но е видян по телевизията от шефа по сигурността. За решението да бъде убит жалбоподателят узнал от колеги в министерството.

Преписката съдържа справка от 22.11.2012г. на ДЕВМДЕБФ за положението в Иракски К. и [населено място] /известен и като Е./, в която се казва, че за разлика от останалите части на И., които бяха въввлечени в гражданска война, К. /северната част на страната, граничеща с Турция И. и С./ се развива политически и икономически доста бързо. Сигурността, която Кюрдското регионално правителство успява да предостави, е основната причина за икономическия бум. Благодарение на етническата си хомогенност и със собствени въоръжени сили за сигурност регионът се е превърнал в убежище за много иракчани и малцинствени групи /най – вече християни/, които бягат от насилието в М. и Б.. По данни от интернет страницата на министерство на външните работи, актуални към 25.01.2013 г. предупрежденията са да не се пътува в цялата страна, освен при крайна необходимост - отнася се за цялата територията на страната, включително в Иракски К., макар там ситуацията да изглежда по – спокойна. По данни от агенция М. в Б. и в Х. са извършени бомбени атентати на 08.02.2013 г.

Решение № 844/ 20.12.2012 г. на председателя на Д. е съобщено на С. Ф. М. Ш. с участието на преводач на 24.01.2013г. Жалбата, въз основа на която е образувано делото, е депозирана в администрацията на ответника на 01.02.2013 г. и е допустима.

При установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението е издадено от компетентен административен орган. Спазени са установената форма по чл. 59 АПК и особените процесуални изисквания за приобщаване на становище от Д..

От съществено значение за предоставяне на статут на бежанец съгласно ЗУБ и Ж. конвенция е съществуването на основателни опасения от преследване по причина на раса, религия, националност, политически убеждения или принадлежност към определена социална група. Преценката следва да конкретна. Задължение на искащия убежище е да представи необходимите елементи за оценка на истинността на изброените факти и обстоятелства. След като достоверността на твърденията му бъде

достатъчно добре установена, не е необходимо да се търсят детайлни потвърждения на изложените факти, съмненията следва да се разрешават в полза на искащия убежище, освен ако няма основателни причини това да не се прави. Фактите и обстоятелствата за целите на предоставянето на статут на бежанец следва да се оценяват в сътрудничество с молителя.

Понятието "преследване" по смисъла на член 8, ал. 4 и ал. 5, дефинирано като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, което би довело до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3. За да може да се квалифицират като преследване по смисъла на чл. 8 ЗУБ, събитията, които са претърпени или представляват заплаха, трябва да: - са достатъчно тежки, според тяхното естество или повторение, или да представляват сериозно посегателство на правата на човека, например живота, свободата или физическата цялост, или след преглед на всички елементи в досието се установи, че те очевидно не позволяват на лицето, което ги е претърпяло, да продължи да живее в страната по произход, и - се основават на една от причините за преследване по чл. 8 раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политически убеждения. Понятието раса включва принадлежност към различни етнически групи. Като общо правило може да се приеме, че преследването е на расова основа, когато преследвачът възприема обекта на преследването като принадлежащ към друга расова група, различна от неговата, от което произтича действителна или въображаема разлика и това е мотивът на неговите действия. Хипотезата е неотнормируема към разглеждания случай - молителят не навежда каквито и да било доводи в тази насока. Религия - понятието религия може да се разбира в широк смисъл и да включва теистични, не теистични или атеистични вярвания. Преследването по религиозни причини може да приеме различни форми, от пълна забрана за практикуване на култа и религиозно образование до тежки дискриминационни мерки срещу лицата, принадлежащи към определена религиозна група. За да има преследване нахвърляването трябва да бъде достатъчно тежко. С. Ф. М. Ш. не твърди преследване по отношение на религия. Националност - не трябва да се разбира изключително в смисъл на гражданство, но също така означава принадлежност към определена група поради културна или езикова идентичност или още чрез връзки с население на друга държава. Бежанската история на чужденеца не съдържа твърдения за осъществено преследване по отношение на неговата националност. Социална група - определена социална група е обикновено съставена от лица от една и съща среда, които имат еднакви навици или еднакъв социален статус и пр. Опасенията от преследване на това основание може често да се пресичат с опасения от преследване по други причини, например раса, религия или националност. Принадлежността към социална група може да бъде приписвана от преследвача на лицето или на групата, станали жертва на преследването. В процесния случай не се инвокира преследване на чужденеца поради принадлежността му към определена социална група.

Молителят не е арестуван и осъждан в страната на произход. Обстоятелствата, които споделя, не съдържат данни да е възникнал риск за живота и свободата му.

Подробните сведения, които търсещият закрила дава в рамките на двете интервюта съдържат несъответствия – относно начина, по който е установил контакт и е поканен в екипа на министъра на външните работи; относно обема на служебните му задължения и начина, по който са изпълнявани и относно неприемливите ситуации, касаещи министъра и желанието на ръководещия звено по сигурност в министерството да премахне жалбоподателя. Твърдението, че при завръщането си в И. С. Ф. М. Ш. ще бъде убит, се основава на догадки. Оспорващият не е принуден да напусне страната си – след заминаването си за Европа през 2008 г. се е върнал в страната си /защото имал увереността на негов колега от министерството, че опасността е преминала/ заедно със своята съпруга и е бил на работа. Притесненията, които излага в интервютата се основават на предположения на негови приятели, че би бил застрашен при връщане в И.. Не се сочат данни за действия или заплахи и срещу близките му родственици, живеещи в И..

Съгласно чл. 9, ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. С цел да се даде отговор относно наличието на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, следва да се разгледат в сравнителен план трите вида „тежки посегателства“ по чл. 9, ал. 1 ЗУБ и да се съобрази и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г. Използваните в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“, абсолютно идентични на тези, посочени в ЗУБ обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство - по-скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“, термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че

цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата. Това тълкуване, което е в състояние да осигури приложно поле, присъщо на член 15, буква в) от Директивата, не се опровергава от формулировката на съображение 26 от нея, според което опасностите, на които изобщо е изложено населението или част от населението на една страна, обикновено не представляват сами по себе си индивидуални заплахи, които могат да бъдат квалифицирани като тежки посегателства. Макар това съображение да предполага, че само обективното констатиране на свързана с общата ситуация в дадена страна опасност по принцип не е достатъчно за установяване, че прогласените в член 15, буква в) от Директивата условия са изпълнени по отношение на определено лице, неговата редакция чрез използването на израза „обикновено“ все пак допуска хипотезата за извънредна ситуация, която би се характеризирала с толкова висока степен на опасност, че да съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че това лице индивидуално би се изложило на разглежданата опасност. И. характер на тази ситуация се потвърждава и от факта, че съответната закрила е субсидиарна и според общия смисъл на член 15 от Директивата, тъй като дефинираните в букви а) и б) от този член посегателства предполагат ясна степен на индивидуализация. Макар несъмнено да е вярно, че колективни фактори играят съществена роля за прилагането на член 15, буква в) от Директивата, в смисъл че съответното лице спада, както други лица, към кръг от потенциални жертви на безогледно насилие в случай на въоръжен вътрешен или международен конфликт, това не променя факта, че тази разпоредба трябва да представлява обект на систематично тълкуване в съответствие с другите две посочени в член 15 ситуации и следователно трябва да се тълкува в тясна връзка с тази индивидуализация. В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на С. член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. В чл. 75, ал. 2 ЗУБ е

предвидено, че при произнасяне по молбата за статут от страна на директора на Държавната агенция за бежанците се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. В конкретния случай това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на фактите и обстоятелствата, свързани с държавата по произход на лицето, търсещо закрила, в частност - предоставяне на хуманитарен статут. В решението на председателя на Държавната агенция за бежанците е направена преценка на ситуацията в страната, чрез позоваване на справка от дирекция „Европейски въпроси, международна дейност и европейски бежански фонд“ в Държавната агенция за бежанците. От приложената по преписката справка на Д. е видно, че е налице е обща ситуация на несигурност в И., но това не дава основание да се приеме, че степента на безогледно насилие в страната е достигнала онова ниво на опасност от тежки посегателства, което да е основание за предоставяне на хуманитарна закрила на базата на общата ситуация.

При горния анализ се налага изводът за липса на основания по чл. 146 от АПК, обуславящи унищожаемост на оспорения административен акт.

Мотивиран така, съдът

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. Ф. М. Ш., [дата на раждане] в [населено място], И., срещу решение № 844/ 20.12.2012 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ: